

Magiczny
Kraków

„Bez korzeni nie zakwitniesz” po raz piąty. Ruszyła jubileuszowa edycja konkursu genealogicznego w nowej odsłonie

2025-10-08

15 września 2025 roku rozpoczęła się jubileuszowa, 5. edycja ogólnopolskiego konkursu genealogicznego „Bez korzeni nie zakwitniesz”. To wyjątkowe wydarzenie, organizowane przez Archiwa Państwowe i Ministerstwo Edukacji Narodowej, z roku na rok przyciąga coraz większą rzeszę młodych historyków.

Ubiegłoroczna odsłona konkursu okazała się rekordowa – do Archiwów Państwowych wpłynęły prace z kilkuset szkół podstawowych, co pokazuje, że genealogia może być fascynującą przygodą nie tylko dla pasjonatów, lecz także dla całych klas i rodzin. – *Ta edycja jest dla nas szczególna, bo łączy w sobie doświadczenie minionych lat i świeżą energię nowych pomysłów. To jubileusz, który potwierdza, że konkurs naprawdę zapanował w polskich szkołach. Nowe logo, pierwsza w historii konkursu Ambasadorka, etap szkolny i współpraca dwóch archiwów z Podlasia – wszystko to sprawia, że tegoroczna odsłona nie jest jedynie kontynuacją, ale wielkim krokiem naprzód* – komentuje dr Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.

„Bez korzeni nie zakwitniesz. Moja Wielka i Mała Ojczyzna” to projekt edukacyjny Archiwów Państwowych i Ministerstwa Edukacji Narodowej, adresowany do uczniów klas 4-8 szkół podstawowych i ich nauczycieli.

Zadaniem uczestników jest stworzenie drzewa genealogicznego oraz prezentacji, która w nowoczesny i twórczy sposób opowie historię rodziny i pokaże jej związki z lokalną społecznością. Celem inicjatywy jest uwrażliwienie młodzieży na wartość dziedzictwa i pamięci, budowanie szacunku dla przeszłości, a także rozwijanie świadomości tożsamości lokalnej i narodowej. Poprzednia edycja konkursu, rozstrzygnięta w maju 2025 r., okazała się przełomowa – wpłynęły aż 684 prace z 370 szkół podstawowych. Wyłoniono aż 17 laureatów, a uczestnicy zaprezentowali m.in. cyfrowe drzewa genealogiczne, rodzinne podcasty i filmy dokumentalne, a także stare fotografie ożywione z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Jubileuszowa edycja od początku zapowiada się szczególnie. Po raz pierwszy w historii konkurs ma swoją Ambasadorkę – została nią Natalia Lipowicz, genealogiczna influencerka i autorka popularnego bloga „Po leniwemu”, obserwowanego przez dziesiątki tysięcy osób.

– *Cieszę się, że konkurs z roku na rok przyciąga coraz więcej młodych ludzi, bo pokazuje im, że w korzeniach można odnaleźć siłę, dumę i inspirację. To inicjatywa potrzebna, ważna i piękna – bo bez pamięci o przeszłości trudno pisać przyszłość. Wierzę, że genealogia zmienia perspektywę – pozwala zrozumieć siebie poprzez poznanie swoich przodków. Ten konkurs daje młodym ludziom przestrzeń, by zatrzymać się, posłuchać historii rodzinnych i odkryć, że są częścią czegoś większego* – komentuje Natalia Lipowicz, która w tym roku nie tylko wesprze uczestników swoją wiedzą i doświadczeniem, lecz także przygotowuje webinary, rolki i wideoporadniki, inspirując młodzież do odkrywania własnych korzeni.

**Magiczny
Kraków**

Konkurs przeszedł także wizualną metamorfozę. Nowe logo, świeże i nowoczesne, jeszcze mocniej podkreśla jego energię i otwarcie na młodych. Ale nie tylko identyfikacja graficzna jest w tym roku inna – organizatorzy wprowadzają etap szkolny. To właśnie w szkołach, między 9 a 16 marca 2026 r., komisje złożone z nauczycieli będą oceniać prace, decydując, które z nich trafią do wojewódzkiego etapu rywalizacji. Nieprzypadkowo także serce tegorocznej edycji bije na Podlasiu. Po raz pierwszy rolę koordynatorów konkursu pełnią dwa archiwa państwowe – w Białymstoku i Suwałkach. To one stworzą centrum polskiej genealogii, a zwieńczeniem ich pracy będzie gala finałowa zaplanowana na 12 czerwca 2026 r. w Białymstoku.

Jubileuszowej edycji towarzyszy gra planszowa „James Archiwista”, przygotowana specjalnie dla młodych odbiorców przez Archiwum Państwowe w Katowicach. To barwna i pełna humoru podróż do świata archiwistyki – dziedziny, która zazwyczaj kojarzy się z ciszą magazynów i pożółkłymi dokumentami, a tu zyskuje zupełnie nowe, pełne przygód oblicze.

– W grze uczestnicy wcielają się w postać archiwistów, którzy – niczym bohaterowie filmów akcji – przemierzają korytarze archiwum, odkrywają skarby ukryte w segregatorach, podejmują strategiczne decyzje i stawiają czoła niespodziewanym wyzwaniom. Każdy ruch to okazja, by zdobywać wiedzę, rozwijać umiejętności współpracy i – przede wszystkim – świetnie się bawić – podkreśla Katarzyna Głowania, twórczyni gry.

„Bez korzeni nie zakwitniesz” to przede wszystkim zaproszenie do niezwykłej podróży w czasie – tej najbardziej osobistej, bo w głąb własnej rodziny. To chwile, które łączą pokolenia szczerym dialogiem, pełnym emocji, śmiechu, a czasem i wzruszeń. Droga do odkrycia rodzinnych korzeni prowadzi też przez domowe strychy i szuflady – tam, w pudełkach ze zdjęciami, pożółkłych dokumentach i pamiątkach sprzed lat, ukryte są ślady przeszłości. Pomocą służą również Archiwa Państwowe, w których doświadczeni archiwiści z pasją wprowadzą młodych badaczy w świat dawnych źródeł, a także biblioteki i zasoby internetowe, które otwierają dostęp do wiedzy na wyciągnięcie ręki.

– Konkurs „Bez korzeni nie zakwitniesz” to nie tylko edukacyjna podróż w głąb historii rodzin, ale także ważna lekcja tożsamości i dumy z własnych korzeni. Daje młodym ludziom siłę i fundament, na którym mogą budować swoją przyszłość z szacunkiem dla przeszłości. Warto pielęgnować pamięć o rodzinie, bo to ona tworzy nasze wspólne dziedzictwo i łączy pokolenia – mówi wiceminister edukacji Katarzyna Lubnauer.

– Bardzo cieszę się, że coraz więcej uczniów chce wziąć udział w tym wyjątkowym konkursie. To znak, że młode pokolenie dostrzega wartość swoich korzeni i chce docenić historię swojej rodziny. Ta rosnąca frekwencja pokazuje, jak ważna jest dla nas wszystkich pamięć i więź międzypokoleniowa – dodaje Katarzyna Lubnauer.

Historia i genealogia jeszcze nigdy nie były tak blisko młodzieży. 5. edycja „Bez korzeni nie zakwitniesz” to moment zwrotny – konkurs staje się jednym z najbardziej innowacyjnych i angażujących projektów edukacyjnych w Polsce, łącząc tradycję z nowoczesnością i pokazując młodym ludziom, że historia rodziny to coś więcej niż daty w szkolnym podręczniku. Nie bez znaczenia jest także fakt, że do grona patronów honorowych dołączyło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, co potwierdza wagę projektu na mapie polskich inicjatyw edukacyjnych.

**Magiczny
Kraków**

- Dzięki naszemu konkursowi uczniowie siadają przy stołach ze swoimi dziadkami, otwierają rodzinne albumy, sięgają po pożółkłe dokumenty i notują opowieści, które niejednokrotnie słyszą po raz pierwszy. Z takich właśnie spotkań rodzą się prace konkursowe, które potrafią wzruszyć do łez i udowadniają, że historia rodziny jest fundamentem tożsamości. Z edycji na edycję widać, jak młodzież z pasją odkrywa historię swoich rodzin, a nauczyciele z ogromnym zaangażowaniem wspierają ich w tych poszukiwaniach. To lekcja tożsamości, pamięci i szacunku dla przeszłości. Jestem przekonany, że jubileuszowa edycja „Bez korzeni nie zakwitniesz” znów udowodni, że historia rodziny może być najpiękniejszą opowieścią, jaką można przekazać młodemu pokoleniu – podsumowuje dr Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.

Więcej informacji oraz szczegółowy harmonogram konkursu na
www.archiwarodzinne.gov.pl/konkurs

źródło: Archiwa Państwowe